आइकम नेपाल

साधारण सभा

अध्यक्ष श्री बिजय कुमार शाहीको प्रतिवेदन

आदरणीय प्रमुख अतिथि श्री क्रिस्टियन म्यानहार्ट ज्यू, प्रमुख
युनेस्को काठमाडौं, नेपाल

सभामा उपस्थित आइकम नेपालका सदस्य ज्यूहरु तथा अन्य उपस्थित अतिथी वृन्द ।

सर्वप्रथम यहाँहरु सबैलाई आजको यस शुभ-अवसरमा हार्दिक स्वागत अभिवादन गर्दै आइकम नेपालको वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दछु ।

विगत केही वर्ष अगाडिको पृष्ठभूमिको अवलोकन गर्दा तत्कालिन आइकम नेपाल र आइकम पेरिस वीच सुमधुर सम्बन्ध कायम रहेको पाइएन् । यसै सन्दर्भमा मिति २०७३ साल जेष्ठ १४ गते युनेस्को नेपालका प्रमुख श्री क्रिस्चियन म्यानहर्ट र आइकम फ्रान्सका प्रतिनिधिको समुपस्थितिमा एक बैठक गरी आइकम नेपाल राष्ट्रिय समिति गठन गरिएको थियो । त्यस बेला, सन् २०१६ मा ICOM का सदस्य रहेका ८ जना सदस्यहरु उपस्थित भएका थिए । सो वैठकले मलाई सर्व-सम्मतिले अध्यक्ष चयन गरेको थियो ।

त्यसपछि मैले यो आइकम नेपाल राष्ट्रिय समितिलाई नेपाल सरकारबाट वैधानिकता दिलाउने प्रयासमा लागेँ, जुन मेरो त्यस बेलाको प्रमुख उद्देश्य थियो । फलस्वरुप, मिति २०७३ साल भाद्र १८ गते बुधबार यो संस्थालाई नेपाल सरकार कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको स्वीकृति र समाज कल्याण परिषद्मा आबद्धता गरी मुनाफा वितरण नगर्ने कम्पनीको रुपमा दर्ता गरियो । यो कार्यमा हाम्रो संस्थाका सदस्य श्री रमेश दवाडीको ठूलो योगदान रहेको छ । दर्ता भएको समयमा यस संस्थामा म लगायत ५ जना संचालक र युनेस्को नेपालबाट २ जना मानार्थ सदस्यहरु रहनु भएको थियो । यस संस्थाको संचालक समितिमा ७ जना संचालकहरु (अध्यक्ष सहित) रहने नियमावलीमा व्यवस्था गरिएको छ । नेपाल सरकारमा विधिवत दर्ता भएपछि यो संस्थाले देश भित्र र ICOM फ्रान्ससँग सम्पर्क र समन्वय गरी कार्य गर्दै आएको छ । आइकम नेपालको संचालक समितिले नै ICOM फ्रान्ससँग कारोबार गर्न ICOM Nepal National committee को रुपमा कार्य गरिरहेको छ र भविष्यमा पनि सो अनुसार नै कार्य गर्नेछ ।

सभामा उपस्थित आइकम नेपालका सदस्य ज्यूहरु तथा अन्य उपस्थित अतिथी वृन्द । अब म ICOM नेपालको स्थापना कालदेखि हालसम्म भए गरेका कार्यहरुको प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दछु ।

१. स्थापना पश्चात ICOM Nepal का सदस्य डा. श्री प्रेम सिंह बस्न्याँत असोज २०७३ मा चीनमा आयोजना भएको संग्राहलय सम्बन्धी प्रदर्शनीमा सहभागी हुनु भएको ।

२. मिति ५ माघ २०७३ देखि ८ मा २०७३ सम्म जनवरी १६ देखी जनवरी २२, २०१७ सम्म ICOM-ICR को विशेष परियोजना अन्तर्गतको चार दिने विशेष कार्यक्रम काठमाडौंमा सम्पन्न गरिएको ।

३. संस्थाका अध्यक्षबाट मिति २४ जेठ बाट २६ जेठ २०७४ सम्म ICOM पेरिसको वार्षिक वैठकमा सहभागी हुनु भएको ।

४. यस संस्थाका कोषाध्यक्ष श्री सुरेशमान लाखे मिति २०७४ साल कार्तिक महिनामा चीनको बेजिङ्गमा १० दिने संचालित संग्रहालय सम्बन्धी तालिममा सहभागी हुनु भएको ।

५. यस संस्थाका अध्यक्ष चीनको साङसी प्रान्तको ताइयुनमा आयोजना गरिएको सम्मेलनमा भदौ २०७४ मा एक हप्ता सहभागी हुनु भई प्रस्तुतिकरण दिनु भएको ।

६. यस संस्थाका सदस्य डा. श्री प्रेम सिंह वस्न्याँत मिति २९ भदौ देखि ३१ भ्दौ २०७४ सम्म दक्षिण कोरियाको सओङ्गवल सम्पन्न सम्मेलनमा सहभागी भई प्रस्तुतिकरण दिनु भएको ।

७. यस संस्थाका अध्यक्ष मिति १५ कार्तिक देखि १७ कातिक २०७४ सम्म इरानको चाबहार शहरमा आयोजितत ICOM ASPAC को सम्मेलनमा सहभागी भई प्रस्तुतिकरण दिनु भएको ।

८. यस संस्थाका सदस्य डा. श्री प्रेम सिंह बस्न्याँत चिनको बेजिङ्ग र सांघाईमा आयोजित सम्मेलनमा मिति १० मंसिर देखी १४ मंसिर २०७४ सम्म सहभागी भई प्रस्तुतिकरण दिनु भएको ।

९. मिति २०७३ साल आषाढ २८ मा नेपाल भ्रमणमा आउनु भएका ICOM ASPAC को अध्यक्ष Dr. Kidong तथा अन्य सदस्यहरुसँग यस संस्थाका अध्यक्ष तथा अन्य सदस्यहरुबाट भेटघाट गरी अन्तक्रिया गरिएको ।

१०. नेपाल भ्रमणमा आउनु भएका युनेस्को फ्रान्सका अध्यक्षलाई यस संस्थाका सदस्य डा. श्री प्रेमसिंह बस्न्याँतले भेटघाट गरी सम्झना स्वरुप उपहार प्रदान गर्नु भएको ।

११. यस संस्थाका सदस्य डा. श्री प्रेमसिंह बस्न्याँत, म्युजियम डे को अवसरमा मिति ४ जेठ देखि १० जेठ २०७४ सम्म बंगलादेशको ढाकामा सम्पन्न कार्यक्रममा सहभागी हुनुभएको ।

अब म आगामी आ.व. को कार्य योजना प्रस्तुत गर्दछु । आगामी आ.व. २०७४।०७५ को लागी यस संस्थाको कार्य योजना निम्नानुार रहेको छः-

1. नेपालमा संग्राहलय कानुन सम्बन्धमा एउटा विशेष कार्यक्रम संचालन गर्न ICOM फ्रान्ससँग आवश्यक वित्तिय सहयोगको माग राखी दरखास्त पठाइएको ।
2. Museum Day को अवसरमा संग्राहलय सम्बन्धी प्राय सबै विज्ञहरुलाई आमन्त्रण गरी एक गोष्ठीको आयोजना गरिने ।
3. यस संस्थाका सदस्यहरुको लागि Grant अनुरोध गरी तालिममा पठाउने ।
4. ICOM फ्रान्सको आगामी २०१८ को जुनमा आयोजना हुने वार्षिक वैठकमा सहभागी हुन यस संस्थाका संचालक श्री खड्ग बहादुर थापालाई पठाउने योजना रहेको । यसको लागि उहाँले Grant माग गर्न दरखास्त समेत दिनु भएको ।
5. संस्थाका अध्यक्ष तथा सदस्यहरुलाई विभिन्न वैठकमा सहभागी हुन पठाइने योजना रहेको ।
6. यस संस्थाद्धारा एक कार्य योजना तयार गरी ICOM-ICMS को सुरक्षा नीति भित्र रही संग्राहलय सुरक्षा तालिम संचालन गर्ने योजना रहेको ।
7. गत वर्षको आय-व्ययको संक्षिप्त रुपरेखा अर्थात लेखा परिक्षण विवरण यसै प्रतिवेदनमा संलग्न गरिएको छ । यस बारेमा कुनै कुरा थप प्रष्ट पार्नु पर्ने भएमा कोषाध्यक्ष श्री सुरेश लाखेले प्रकाश पार्नु हुनेछ ।
8. विभिन्न मुलुकका ICOM राष्ट्रिय समिति र क्षेत्रिय समितिसँग MOU गरी सहयोग आदान प्रदान गर्ने योजना रहेको ।
9. आगामी वर्षको लागि आय-व्ययको विवरण पनि कोषाध्यक्षबाट प्रस्तुत हुनेछ ।
10. ICOM Nepal र ICOM को सदस्य संख्या क्रमशः बढाउँदै लगिने योजना रहेको छ ।
11. अब म यस संस्थाले सामना गर्नु परेका चुनौतिहरुको सम्बन्धमा संक्षिप्त रुपले चर्चा गर्दछु ।

   (क) **<u>स्रोतको अभावः</u>** यो संस्था चलाउन कुनै स्रोतको नियमित व्यवस्था छैन । त्यसैले सबै सदस्यहरुलाई यसतर्फ ध्यानाकर्षण गराउन चाहन्छु । यस संस्थाको लागि सहयोग जुटाउन म तपाई सदस्यहरुको सहयोगको अपेक्षा गरेको छु ।

   (ख) **<u>सामान्य पूर्वाधारको अभावः</u>** यो संस्थाको कुनै कार्यालय छैन । साथै अन्य कुनै पनि पूर्वाधारको व्यवस्था यो संस्थासँग छैन । यस सम्बन्धमा पनि म तपाई सदस्यहरुको अमूलय राय-सल्लाहको अपेक्षा गरेको छु ।

(ग) **<u>अन्तर्राष्ट्रिय र राष्ट्रिय स्तरमा सम्पर्कको अभावः</u>** हाम्रो यस संस्थाले ICOM को अन्य राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ-संस्थासँग सम्पर्क राख्नु पर्ने तड्कारो आवश्कता देखिएको छ । यसको लागि हामीले अन्य संस्थाहरुसँग MOU गर्नु पर्ने आवश्यकता देखिएको छ ।

(घ) **<u>आपसी समन्वय र सहयोगको अभावः</u>** मेरो करिब १ बर्षको अनुभवले यो प्रष्ट पारेको छ की हामी सदस्यहरुको बीचमा आपसी सहयोग र समन्वयको टडकारो अवश्यकता देखिएको छ । कुनै कुनै कार्यकारिणी सदस्यले १ बर्ष देखि संस्था संग सम्पर्क नगरेको सदस्यहरुलाई ई-मेल पठाउदा प्रति उत्तर नआएको यस्ता धेरै उदाहरणहरु छन् ।

अन्तमा, आजको यस साधारण सभाको लागि यो कार्यकक्ष उपलब्ध गराएर आतिथ्य प्रदान गर्नु भएकोमा युनेस्को नेपालका प्रमुख श्री क्रिस्टियन मानहर्ट र युनेस्को नेपाल परिवारलाई ICOM Nepal हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दै आभार व्यक्त गर्दछ । साथै उपस्थित सबै सदस्यहरुलाई समेत धन्यबाद प्रकट गर्दै मेरो यो प्रतिवेदन स्वीकृतिको लागि प्रस्ताव गर्दछु । धन्यवाद ।

स्थानः युनेस्को नेपालको कार्यालय
सानेपा, ललितपुर
मितिः- २०७४ पुष २६ गते,बुधबार

बिजय कुमार शाही
अध्यक्ष
आइकम नेपाल